

POSTANOWIENIE

22 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 22 maja 2025 r. w Warszawie
zażalenia A. K. i J. K.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 23 stycznia 2023 r., I ACa 1349/21,
w sprawie z powództwa A. K. i J. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasom
Państwowym - Nadleśnictwu P.
o zapłatę,

- 1. podejmuje zawieszone postępowanie zażaleniowe;**
- 2. uchyla zaskarżone postanowienie.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Łodzi postanowieniem z 23 stycznia 2023 r. odrzucił skargę kasacyjną powodów A. K. i J. K. wniesioną od wyroku tego Sądu z 27 lipca 2022 r.

Sąd Apelacyjny wskazał, że skarga kasacyjna była dotknięta brakami formalnymi wobec czego zarządzeniem z 1 grudnia 2022 r. wezwano pełnomocnika skarżących do ich usunięcia przez wskazanie numerów PESEL i adresów powodów, w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej. Wezwanie zostało doręczone 12 grudnia 2022 r. W dniu 21 grudnia 2022 r. do Sądu Apelacyjnego wpłynęło pismo procesowe, nadane w placówce pocztowej

19 grudnia 2021 r., w którym wskazano numery PESEL powodów, nie zamieszczono jednak informacji o ich adresach.

Zażalenie na to postanowienie wnieśli powodowie, zaskarżając je w całości, wnosząc o jego uchylenie. Skarżący zarzucili naruszenie art. 126 § 2, art. 130 § 1, art. 192, 391 i 398²¹ k.p.c.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wnosił o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁴ § 3 k.p.c. skarga kasacyjna powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wniósł skargę. Przepis ten odsyła więc do stosowanych w tym przypadku wprost art. 126, 126¹ i 128 k.p.c., w których zostały określone wymagania ogólne wszystkich pism procesowych, zróżnicowane w zależności od rodzaju pisma. O ile art. 126 § 1, 1¹, 3, art. 126¹ i art. 128 k.p.c. mają zastosowanie do „każdego pisma” (*verba legis*), o tyle wymagania zawarte w art. 126 § 2 k.p.c. dotyczą jedynie pisma procesowego, które jest „pierwszym pismem w sprawie”, zaś wymaganie zawarte w art. 126 § 2¹ k.p.c. – dalszego pisma procesowego.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno m.in. zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron. Jednak jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 14 maja 2025 r., III CZP 39/23, skarga kasacyjna nie musi spełniać wymagań przewidzianych w art. 126 § 2 k.p.c. dla pierwszego pisma w sprawie (zasada prawna).

Nie ulega wątpliwości, że formalizm procesowy nie jest celem samym w sobie, ale jedynie instrumentem mającym co do zasady zapewnić sprawny przebieg postępowania. W ocenie Sądu Najwyższego domaganie się do strony wnoszącej skargę kasacyjną wskazania adresów miejsc zamieszkania stron, które już znajdują się w aktach sprawy, a więc są znane sądowi z urzędu, jest przejawem

nadmiernego i nieuzasadnionego względami celowości formalizmu. Prowadzi to zresztą do paradoksalnej i niezrozumiałej konsekwencji w postaci doręczenia postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej na adresy, których niewskazanie jest przyczyną wydania takiego postanowienia.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.

(D.Z.)

[a.ł.]